

3.2.2015

Valtiovarainministeriö
valtiovarainministerio@vm.fi

Viite Lausuntopyyntö VM093:00/2013

Vantaan kaupungin lausunto hallituksen esityksestä metropolihallintoa koskevaksi lainsäädännöksi

1) Lausunnonantajaa pyydetään lausumaan seuraavista metropolihallintolakiin liittyvistä kysymyksistä

1a. Metropolihallinnon perustamisen tarkoitus ja tavoitteet

Vantaan kaupunki on tuonut päätöksissään johdonmukaisesti esille metropolihallinnon selvittämisen ja toteuttamisen tarpeen. Vantaan aloitteesta toteutettiin seudun 14 kunnan yhteinen selvitys Kaksiportaisen seutuhallinnon eduista ja haitoista (2009 - 2010) yhteisen tahtotilan löytämiseksi seudun ongelmien ratkaisemiseksi, kilpailukyvyyn lisäämiseksi ja yhteisen päätöksenteon mahdollistamiseksi.

Metropolihallinto liittäisi ensimmäisen kerran Suomessa alueella liikenteen ja maankäytön suunnittelun yhteen demokraattisesti suorilla vaaleilla valitun valtuuston päätöksenteon alle. Tarkoituksena on edistää alueen sosiaalisesti, taloudellisesti ja ympäristöllisesti kestävää kehitystä ja alueen kansainvälisen kilpailukyvyyn sekä elinvoiman vahvistamista.

Esitys kokoaa yhteen päällekkäisiä strategisia kehittämissuhteita yhdelle päätöksentekotasolle. Verkostomaiseen vapaaehtoisuuteen perustuvassa Helsingin seudun kuntien yhteistyössä on seudun yhteisen tahtotilan löytäminen ollut vaikeaa. Yhteistyöstä on puuttunut pitkäjänteisyys, läpinäkyvyys, vaikuttavuus ja ennen kaikkea yhteinen tahto. Yhteistyö on pysynyt muuttumattomana yhteistyösopimuksen hyväksymisen jälkeisen ajan vuodesta 2005 lähtien. Valtio on puuttunut sopimusteitse seudun kehityksen turvaamiseen. Metropolihallinnon käynnistyttyä nykyisten seudullisten vapaaehtoisten yhteistyöelinten (MAL-neuvottelukunta, HSYK, HSL:n liikennejärjestelmäsuunnittelu) toiminnalle ei ole enää tarvetta.

Vantaan kaupungin mielestä metropolihallinnon perustamiselle esitetyt perustelut ja lain tarkoitus ovat lakiluonnoksessa esitetty erittäin kattavasti.

Lain tarkoituksena on koota ja järjestää metropolialueen maankäyttöä, asumista ja liikennettä koskevien tehtävien hoitaminen. Lain tarkoituksena on myös luoda edellytyksiä metropolialueen kuntarajat ylittävälle kansanvaltaiselle päätöksenteolle ja edistää alueen sosiaalisesti, ta-

3.2.2015

loudellisesti ja ympäristöllisesti kestävä kehitys ja alueen kansainvälisen kilpailukyyn sekä elinvoiman vahvistamista. (1§)

1b. Metropolihallinto ja sen jäsenkunnat (2-3 §)

Vantaan kaupunki pitää pakkokuntayhtymää käytettävissä olevista ja tehtäviin soveltuvista vaihtoehdoista tarkoituksenmukaisimpana ja toimivimpana muotona järjestää päätöksenteko ja yhteistyön yleiset puitteet.

Lakiluonnos rajaa kuntayhtymään osallistumisen Helsingin seudun 14 kuntaan mutta antaa metropolialueeseen liittymismahdollisuuden tietyin ehdoin vain Lohjalle ja Porvoolle (26 §). Vantaa on aiemmissakin lausunnoissaan metropolihallinnosta korostanut, että rajaus 14 kuntaan on kannatettava lähtökohta, mutta metropolihallintoon liittyminen tulee olla joustavaa uusille jäsenille.

Vantaan kaupungin mielestä metropolialueeseen liittymisen mahdollisuutta ei tulisi lailla rajata vain edellä mainittuihin 14 (+2) kuntiin. Myös muille kunnille tulee antaa jatkossa mahdollisuus liittyä kuntayhtymään.

Uudenmaan maakunnan kokoinen metropolihallinto ja Uudenmaan liiton sulautuminen metropolihallintoon poistaisi Uudenmaan liiton ja metropolihallinnon päällekkäisyydet aluekehittämistehtävissä ja tehostaisi strategista kehittämistä metropolialueella.

1c. Metropolihallinnon toimiala ja metropolihallinnolle siirrettävät tehtävät (4 § sekä esitykseen sisältyvät lakiehdotukset 2-20)

Metropolihallinto hoitaa metropolialueella sille erikseen säädettyjä tehtäviä maankäytön, asuminen, liikenteen, aluekehittämisen ja ympäristöpalvelujen toimialoilla.

Metropolihallinnon tehtävänä on myös metropolialueen:

- 1) asunto- ja maapolitiikan strateginen suunnittelu ja kehittäminen;*
- 2) ilman laadun seuranta, ilmastomuutoksen strategiatyö sekä seututiedon ylläpito ja tuottaminen;*
- 3) muiden sille erikseen säädettyjen tehtävien hoitaminen.*

Lisäksi metropolihallinto voi tarjota jäsen-kunnilleen vuokra-asuntotuotannon rakennuttamispalveluja. Metropolihallinnon jäsen-kunnat voivat myös sopia, että metropolihallinto voi ottaa hoitaakseen metropolialueen jäsenkunnilta muitakin kuin 1 ja 2 momentissa tarkoitettuja tehtäviä. (4 §)

Metropolihallinnon keskeinen tehtävä olisi metropolikaavan ja metropolisopimuksen laatiminen. Yhdessä metropolikaavan toimeenpano-osan kanssa metropolisopimus korvaisi nykyisen MAL-aiesopimuksen. Metropolikaavassa korostuisi muita kaavamuotoja voimakkaammin kaavan toteuttamisen ohjaaminen. Metropolikaavalla ja sen toteutussuunnitelmalla ohjattaisiin maankäytön, asuminen ja liikenteen kehitystä taloudellisesti, sosiaalisesti ja ekologisesti kestävällä tavalla.

3.2.2015

Vantaan kaupunki pitää metropolihallinnolle 4 §:ssä esitettyjä tehtäviä tarkoituksenmukaisina, joskin metropolihallinnon tavoitteisiin nähden rajallisina. Koska metropolihallinnon tarkoituksena on edistää alueen sosiaalisesti, taloudellisesti ja ympäristöllisesti kestävä kehitystä ja alueen kansainvälisen kilpailukyyn sekä elinvoiman vahvistamista, tulisi metropolihallinnon hoitaa myös maahanmuuttoa, segregaatian ehkäisemiseen, työllisyyteen sekä alueen kansainväliseen kilpailukykyyn liittyviä tehtäviä. Nämä tulisi kirjata laissa metropolihallinnon tehtäviksi.

Metropolihallinto hoitaa lain mukaisesti liikennejärjestelmän ja joukkoliikenteen suunnittelun, joukkoliikenteen liikennepalveluiden suunnittelun ja hankinnan, joukkoliikenteen taksa ja lippujärjestelmän sekä taksoista päättämisen, joukkoliikenteen matkalippujen tarkastuksen sekä muut sille säädetyt tehtävät. Metropolisopimuksessa sovitaan tehtävien rahoituksesta. Kunnille ei synny lain nojalla velvollisuutta maksaa subventiota joukkoliikennetehtävistä, vaan siitä sovitaan metropolisopimuksessa ja metropolihallinnon perussopimuksessa.

Vantaan kaupunki pitää hyvänä, että laki antaa mahdollisuuden tehtävien laajentamiseen kuntien yhtäpitävin päätösin ja perussopimusta muuttamalla. Lakiluonnoksen 4 §:ssä todetaan, että metropolihallinnon jäsenkunnat voivat myös sopia, että metropolihallinto voi ottaa hoitaakseen metropolialueen jäsenkunnilta muitakin tehtäviä. Muiksi tehtäviksi on yleisperusteluissa todettu mm. HSL:n nykyiseen perussopimukseen sisältyvät joukkoliikennetehtävät kuten joukkoliikenteen infrastruktuurin kehittäminen ja ylläpito, joukkoliikenteen tieto- ja viestintätekniisten järjestelmien kehittäminen ja ylläpito sekä joukkoliikenteen markkinointi ja matkustajainformaatio. Myös joukkoliikenteeseen oleellisesti liittyvä liityntäpysäköinnin strategisen tason suunnittelu on mainittu yleisperusteluissa tehtävänä, josta jäsenkunnat sopisivat perussopimuksessa.

Edelliset joukkoliikenteeseen liittyvät erikseen sovittavat mahdolliset muut tehtävät ovat oleellinen osa metropolihallintoa. Nämä olisi hyvä kirjata laissa metropolihallinnon tehtäviin, samoin kuin liityntäliikenteen pysäköinnin järjestämisen rahoituksesta sopiminen. Metropolihallinnon tulisi olla kaikkia kuntia kohtaan tasapuolisesti yhteistyöhön velvoittava.

Lakiesityksen mukaan Uudenmaan liitto säilyisi aluekehitysviranomaisena entisellään, samoin kuntien jäsenyys ei muuttuisi, vain maakuntakaava poistuisi metropolihallintoalueen osalta ja joukkoliikennesuunnittelu siirtyisivät metropolihallintoon. Tämä esitys ei tuo kaivattua synergiaa ja tehokkuutta seudun MAL-asioiden strategiseen kehittämiseen eikä poista toimijoiden päällekkäisyyttä, vaan jopa lisää sitä. Uudenmaan liiton aluekehitystehtävät kuten rakennera-
hastohallinnointiin liittyvät tehtävät säilyvät liitolla. Näiden tehtävien siirtyminen metropolihallintoon edistäisi metropolihallinnon tavoitteiden toteutumista alueen kansainvälisen kilpailukyyn sekä elinvoiman vahvistamiseksi. Samalla olisi mahdollista metropolikaavan toteuttamissuunnittelussa ottaa huomioon EU:n ja maakunnan kehittämisrahan mahdollisuudet edistää metropolialueen kilpailukykyä ja elinkeinotoimintojen suunnittelua.

Uudenmaan liiton ja metropolihallinnon päällekkäisyyttä ja hallinnon byrokraattisuutta syntyy kun maakunnan yhteistyöryhmä käsittelee lakiesityksen yleisperusteluissa esitetyn mukaisesti metropolisopimuksen. Maakunnan yhteistyöryhmässä olisi edustettuna metropolihallinto. Uudenmaan maakuntaohjelman valmistelisi maakuntavaltuustolle metropolialueen osalta metro-

3.2.2015

poli hallinto. Vantaa osallistuisi Uudenmaan liiton toiminnan rahoitukseen ja päätöksentekoelementtien toimintaan edelleen.

Vantaan kaupunki katsoo, että lakiesityksen jatkovalmistelussa Uudenmaan liiton tehtävät tulee vielä arvioida siltä osin, voitaisiinko ne sisällyttää metropolihallintoon kokonaisuudessaan.

ELY-keskuksen tehtävien tarvetta ja päällekkäisyyttä metropolihallintoon tulee vielä lain jatkovalmistelussa arvioida tarkemmin. Seudullisten toimijoiden päällekkäisyyksien purku ei toteudu täysin ELY-keskuksen maankäytön tehtävien osalta. Lakiluonnoksessa ei esitetä ELY-keskuksen maankäytön tehtävien siirtoa metropolihallinnolle. ELY-keskus ei olisi lakiesityksen mukaan enää joukkoliikenteen toimivaltainen viranomainen metropolialueella. Sille jää kuitenkin lakiesityksen mukaan merkittäviä tehtäviä metropolikaavan laatimisen ohjaukseen. ELY-keskuksen tehtävien suhdetta metropolikaavavalmisteluun ohjaukseen ja valvontaan tulisi vielä arvioida. Valtio tulee ohjaamaan metropolihallintoa kuitenkin sopimuksellisesti merkittävästi jo lakiesityksen muiden neuvottelu- ja ohjausjärjestelmin kautta.

Vantaan kaupunki pitää hyvänä, että seudullisen maankäytön, asumisen ja liikenteen tietohuoltoa kootaan yhteen metropolihallintoon. Tämä poistaa päällekkäisyyksiä HSY:n ja Uudenmaan liiton välillä sekä tehostaa toimintaa.

Vantaan kaupunki pitää tärkeänä, että kuntien rakennuttamispalvelut valtion tukeman tuotannon osalta keskitettäisiin metropolihallinnolle. Lakiesitys antaa tähän mahdollisuuden kuntien niin sopiessa. On kuitenkin hyvä, että rakennuttamispalveluiden käytön rahoitus arvioidaan tarkemmin.

Metropolihallinnosta tulisi kaksikielinen viranomainen. Kielellisiä oikeuksia koskevat oikeudet ja velvollisuudet on otettava huomioon metropolihallintoa järjestettäessä.

1d. Metropolivaltuusto

Vantaan kaupunki kannattaa esitystä.

1e. Metropolivaalit (7-13 §)

Vantaan kaupunki on avoin myös muille lakiesityksestä poikkeaville ratkaisumalleille koskien metropolivaalien vaalipiirijakoa.

1f. Asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet (14–16 §)

Vantaan kaupunki kannattaa esitystä.

1g. Metropolisopimus (17 §)

Sen lisäksi mitä maankäyttö- ja rakennus-laissa (132/1999) säädetään metropolisopimuksesta, on sopimuksessa sovittava metropolihallinnon tehtävien hoitamisen rahoittamista koskevista

3.2.2015

periaatteista metropolihallinnon, sen jäsenkuntien ja valtion kesken. Sopimuksessa on todettava myös valtion talousarvioon otetusta valtioneuvostuksesta metropolihallinnon toiminnan rahoittamiseen. Sopimus on tältä osin tehtävä valtioneuvoston toimikaudeksi ja sen sisältöä tarkistetaan tarvittaessa vuosittain. (17§)

Metropolisopimus olisi aiesopimuksia voimakkaammin osapuolia sitova. Metropolisopimus korvaisi nykyisen MAL-aiesopimuksen. Lain yleisperusteluissa todetaan, että sopimuksen sitovuutta voisi korostaa esimerkiksi se, että valtion metropolialueelle suunnattavan liikenne- ja muun infrarahoituksen myöntäminen riippuisi metropolihallinnon tai kuntien tehtäväksi metropolisopimuksessa sovittujen toimenpiteiden toteutumisesta.

Vantaan kaupunki pitää hyvänä sitä, että kunnat sopivat metropolihallinnon ensimmäisessä perussopimuksessa metropolihallinnon hallinnon järjestämiseen ja rahoitukseen liittyvistä kysymyksistä. Lisäksi perussopimuksen ohella metropolihallinnon tulisi yhdessä jäsenkuntien ja valtion kanssa laatia metropolisopimus. Perussopimus ja ensimmäinen metropolisopimus valmisteltaisiin ja hyväksyttäisiin jäsenkuntien edustajainkokouksessa. Mikäli perussopimuksesta ei päästä yhteisymmärrykseen asetettuun aikaan mennessä, olisi valtioneuvostolla toimivalta päättää perussopimuksessa sovittavista asioista.

Metropolisopimus tehdään neljäksi vuodeksi. Lain yleisperustelujen mukaan työnjako metropolikaavan toimeenpano-osassa annettavien määräysten ja metropolisopimuksen välillä voi olla joustava siten, että kaavaa laadittaessa voidaan harkita, miltä osin toteuttamista ohjataan toimeenpano-osan määräyksillä ja miltä osin metropolisopimuksella.

Metropolisopimuksessa valtio ja kunnat sopivat rahoitukseen liittyvistä kysymyksistä. Jää nähtäväksi, miten metropolisopimuksessa ja metropolihallinnon perussopimuksessa saavutetaan yhteisymmärrys esimerkiksi joukkoliikennepalveluita koskien.

Vantaan kaupunki toivoo, että lakiesitystä tarkennetaan vielä siltä osin, miten erilaisten tehtävien rahoituksen määräytymisestä sovitaan eri sopimuksissa kuntien kesken ja yhdessä valtion kanssa.

1h. Kuntien maksu-osuuksien määräytyminen ja valtion rahoitus metropolihallinnolle (18-19 § sekä luonnos valtioneuvoston asetukseksi metropolihallinnon valtionavustuksista)

Lakiluonnoksen vaikutusarviossa todetaan, että metropolihallinnon perustaminen ei merkittävästi vaikuta nykyisin HSL:ään kuuluvien kuntien taloudelliseen asemaan, joskin joukkoliikenteeseen käytettävät menot ovat muista syistä jatkossa kasvamassa. Vantaan kaupunki toteaa, että HSL:ltä metropolihallintoon siirtyvien tehtävien ja nykyisen joukkoliikennetason osalta pks-kuntien rahoitusosuus ei saa kasvaa.

Lakiluonnos antaa mahdollisuuden siihen, etteivät kaikki kunnat ole kaikissa subventioissa mukana. Rahoituksen ja periaatteiden selkeyttä tarvitaan, jos kunnat sopivat eritasoisista palve-

3.2.2015

luista tai nykyisen joukkoliikennetason nostamisesta ja yhtenäiseen lippujärjestelmään siirtymisestä.

Taloudellisista vaikutuksista esitetyt laskelmat ovat teoreettisia ja perustuvat nykytilan mukaiseen palvelutasoon. Yleisperustelun vaikutusarvioihin tulee vielä lisätä oma luku kuntien taloudellisista vaikutuksista.

Vantaan kaupunki esittää, että lakiesitystä selkiytetään rahoituksen ja siitä sopimisen osalta eri sopimustasoilla. Oleellista on selkiyttää, miten kunnat osallistuvat hallinnon kustannuksiin, joukkoliikenne ja kaavoitustehtäviin, joukkoliikenteen subventioihin sekä infrastruktuurin kehittämiseen eri tehtäväkokonaisuuksien osalta. Kuntien kannalta on oleellista tietää uuden sopimuskäytännön vaikutukset kuntien talousarvioprosessien ja taloudellisten vaikutusten näkökulmasta.

1i. Metropolihallinnon toiminnan käynnistäminen (22 §)

Vantaan kaupunki kannattaa esitystä.

1j. Perussopimus (23 §)

Lakiluonnosta on syytä vielä tarkentaa uuden sopimuskäytännön osalta eri tehtävien ja sopimustasojen välillä.

1k. Ensimmäiset metropolivaalit (24 §)

Vantaan kaupunki kannattaa esitystä.

1l. Metropolihallinnon järjestäytyminen (25 §)

Vantaan kaupunki kannattaa esitystä.

1m. Metropolialueen laajentaminen (§ 26)

Vantaan kaupunki ei kannata metropolialueen rajaamista vain esitettyihin 14 + 2 kuntaan. Myös muille kunnille tulee antaa mahdollisuus liittyä jatkossa kuntayhtymään. Nyt esitettyjen 14 + 2 lisäksi uusien kuntien mahdollisuus ja edellytykset liittymiselle tulisi kirjata lakiluonnokseen.

1n. Voimassa olevat viranomaisluvut, vireillä olevat asiat sekä voimassa olevat sopimukset ja sitoumukset (27–29 §)

Vantaan kaupunki kannattaa esitystä.

1o. Henkilöstö (30 §)

Vantaan kaupunki kannattaa esitystä, mutta toteaa, että HSL:stä siirtyvä henkilöstö (noin 400 henkeä) tulee muodostamaan suurimman osan metropolihallinnon henkilöstöstä ja tämä antaa hyvän mahdollisuuden tukipalvelujen tehostamiseen ja keskittämiseen metropolihallinnossa.

Uudenmaan liitolta siirtyy metropolihallinnolle sekä kaavoituksen että liikennejärjestelmäsuunnitelmien osaaminen. Metropolikaavoituksen osalta esitetään voimavarojen kaksinkertaistamista verrattuna Uudenmaan liiton maakuntakaavan valmisteluun nykyisin tarvittavaan henkilöstömäärään nähden. Tarvetta metropolikaavoituksen henkilöstömäärän kaksinkertaistamiseen Uudenmaan liitolta siirtyvän henkilöstön lisäksi on syytä vielä arvioida, koska metropolikaavan valmistelussa hyödynnetään merkittävästi kuntien kaavoitusosaamista ja metropolikaava tehdään tiiviissä yhteistyössä kuntien kanssa.

Lakiin tulisi kirjata, että metropolihallinnon palvelukseen kunnista, kuntayhtymistä ja valtiolta tämän lain voimaan tullessa siirtyvän henkilöstön osalta kyseessä on liikkeen luovutus. Henkilöstöä kohdeltaisiin samalla lailla kaikilla toiminnan osa-alueilla, joista metropolihallinto muodostuisi. Henkilöstön asema olisi lähtökohtaisesti samanlainen koko muutosalueella, eikä jäisi epävarmuutta siitä, onko kyseessä kaikkien osalta liikkeenluovutus. Tavoitteena on oltava resurssien tehokas käyttö koko muutosalueella.

1p. Lain vaikutukset

Vantaan kaupunki esittää lisättäväksi kuntiin kohdistuvien taloudellisten vaikutusten arviointia. Myös Uudenmaan liiton tehtävien ja taloudellisten vaikutusten arviointi on syytä vielä lisätä vaikutusarvioihin.

2) Maankäyttö- ja rakennuslain muuttamiseen liittyen lausunnon antajaa pyydetään erityisesti arvioimaan:

Vantaa kaupunki pitää merkittävänä ja myönteisenä seudun kehityksen kannalta, että maankäytön, liikennejärjestelmän sekä liikenteen suunnittelu on samassa, toimivaltaisessa organisaatiossa.

2a. Metropolikaavan ohjaus- ja oikeusvaikutuksia osana kaavajärjestelmää

Metropolikaava liittyy ja sopeutuu MRL:n kokonaisuuteen noudattaen lain henkeä. Tarkennukset, kuten rakennuskielto ja mahdollisuus korvata yleiskaava metropolikaavalla, tekevät metropolikaavasta vahvemman kuin nykyinen maakuntakaava on. Vantaan kaupunki pitää hyvänä, että kaavan suhde kuntien yhteiseen yleiskaavaan ja muihin kaavoihin on määritelty ja laki on kaavoituksen eri muotojen osalta myös mahdollistava. Metropolikaava ei olisi oikeusvaikutteisen yleiskaavan eikä asemaakaan alueella voimassa muutoin kuin kaavojen muuttamista koskevan oikeusvaikutuksen osalta.

3.2.2015

Metropolikaavassa osoitettaisiin metropolialueen merkittävät asumisen, elinkeino-toimintojen ja muiden toimintojen alueet ja niiden kehittämisen kanssa yhteen sovitettut liikenteen ratkaisut.

Seudun strateginen maankäytön ja liikenteen ohjaus tulisi muodostumaan käytännössä kolmesta työkalusta: kaavan osana olevasta pitkäjärjestyksestä suunnitelmasta ja toteuttamisohjelmasta sekä metropolisopimuksesta. Näiden suhde toisiinsa ja työnjako sekä suhde kuntien päätöksen- ja talousprosesseihin tulee vielä tarkentaa lakiesityksessä, samoin kuin niiden asukasvuorovaikutusprosessit sekä muutoksenhakuprosessit.

Valtion rooli metropolikaavassa on vahvempi kuin maakuntakaavassa. Metropolikaavaa ohjamaan esitetään lakiluonnoksen perusteluissa yhteistä toimielintä, jossa metropolihallinnon lisäksi olisivat edustettuina ainakin ympäristöministeriö sekä sen hallinnonalat. Toimielimen asettaisi ympäristöministeriö. Tällaisen toimielimen tarvetta ei ole, vaan se lisäisi päällekkäisyyttä. Pykälässä MRL 66§ todetaan, että valtion intressien tulisi siirtyä kaavaan ensisijaisesti neuvottelumenettelyn kautta. Valtio voi myös valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden kautta vahvistaa omaa rooliaan.

Vantaan kaupunki pitää hyvänä, että lain maankäytön ja rakennuslaista 46 §:n mukainen tarve pääkaupunkiseudun yhteiseen yleiskaavaan poistuu. oikea paikka!

2b. Metropolikaavan muodostamista kahdesta osasta, suunnitelmaosasta ja toimeenpano-osasta, sekä metropolisopimuksen sisältöä ja suhdetta metropolikaavaan

Suunnitelmaosa sisältää pitkän aikavälin tavoitetilan ja metropolialueen merkittävät ratkaisut yhdyskuntarakenteen, liikennejärjestelmän ja muiden toimintojen kehittämisestä. Suunnitelmaosa esitetään kartalla. Toimeenpano-osassa esitetään kaavan toteuttamisperiaatteet, lähivuosien kehittämiskohteet ja toteuttamistoimenpiteet sekä toteuttamisjärjestys ja toteutuksen ajoitus metropolikaavan tarkoituksen edellyttämällä tavalla.

Vantaan kaupunki katsoo että metropolisopimuksen, suunnitelmaosan ja toimeenpano-osan suhdetta toisiinsa tulee edelleen kirkastaa.

Metropolikaavaa laadittaessa tulisi olla tiedossa, millä kustannusosuudella liikenneinvestointien kustannukset jaetaan osapuolten kesken eri tehtävien osalta. Kaavan toteuttamissuunnitelmassa sidotaan lähivuosien toteuttamistoimenpiteet. Kaavan on tarkoitus ohjata maankäytön kehittämistä pidemmän ajan kuluessa.

On kuitenkin hyvä, että metropolikaava mahdollistaa osa-alueittaisen ja teemoittaisen metropolikaavoituksen. Tämä ratkaisumalli ottaa laajan seudun moninaisen aluerakenteen ja monikeskuksisuuden huomioon. Toimeenpanosuunnitelman tulisi olla ketterä ja kaavoituksen sujuvuutta lisäävä tekijä ja samalla kuntien taloudelliset resurssit huomioiva. Valmistelu- ja sopimusprosessit eivät saa aikaansaada turhia viivästyksiä toteutukseen.

3.2.2015

Metropolikaava voitaisiin lakiesityksen perustelujen mukaan laatia myös vaiheittain tai osa-alueittain samaan tapaan kuin maakuntakaava ja osayleiskaava. Kaava voisi koskea joko tiettyjä asiakokonaisuuksia tai tiettyjä metropolialueen osa-alueita. Tämä mahdollistaisi esimerkiksi Aviapolis-alueen kehittämisen yli kuntarajojen. Osa-alueittainen tai vaiheittainen tapa on näin ison alueen osalta järkevin tapa laatia metropolikaava. Metropolikaavan toimeenpano-osan ja sopimuksen välinen työnjako tulee lakiesityksen mukaan olla joustava.

2c. Metropolialueen osoittamista suunnittelutarvealueeksi ja suunnittelutarvearvojen siirtoa metropolihallinnolle

Suunnittelutarveratkaisut on mahdollista siirtää metropolihallinnolle. Seudun kannalta siirto voi edistää yhtenäisiä käytäntöjä ja asukkaiden tasapuolista kohtelua. Suunnittelutarveratkaisuiden määrä Vantaalla on melko pieni ja niitä annetaan yleiskaavan ehtojen mukaan.

3) Muihin lakiehdotuksiin liittyvät asiat

Tavoitteena metropolihallinnossa on yksinkertaistaa hallinnon rakenteita seudulla. Uudenmaan liiton tehtävien osalta tulee tehdä vielä arvioida mahdollisuus kaikkien Uudenmaan maakuntahallinnolle kuuluvien tehtävien siirtämisestä metropolihallintoon sekä maakunnan tasoisen metropolihallinnon toteutusmahdollisuuksista. Vaikutukset lakiin alueiden kehittämisestä ja rakennerahastojen hallinnoinnista tulee vielä arvioida Uudenmaan maakuntahallinnon sekä ELY-keskuksen osalta.

4) Lausunnonantajan esille ottamat muut kysymykset ja asiat

Vantaan kaupunki pitää metropolihallintoon siirtymistä välttämättömänä seudun kehityksen turvaamiseksi. Metropolihallinto tulee toteuttaa mahdollisimman pian.

VANTAAN KAUPUNGINHALLITUS

kaupunginlakimies

Kai Ketelimäki